

**Xujun si kitsikasenre Pablo xuta xi makjainre ngat'a tse'e Jesucristo
xi tjindu naxinanda Filipos**

FILIPENSES

1 ¹An, Pablo, 'ba ko Timoteo, jin xi teña'axat'a_ri Jesucristo, tenikasenri xujunbi ngatsi'i xuta tsjere Na'enna xi tjin naxinanda Filipos, xi tujngu tjinduko Jesucristo, nga ko nchja ngakure ningu 'ba ko nchja xi baseko.

²Nga Na'enchana 'ba Na'enna Jesucristo ngatatsjanu kjuandare 'ba kjuaxiure ngajin inimanu.

³Ngantsjai nga fa'etsjennä ngat'anu, tsja_ra kjuanda Na'enchana. ⁴'Ba ngantsjai nga 'bets'antjai tsi'i_nuu jun, matsjanä nga 'ba tsa'aan. ⁵Ngat'a ñatjen teña'axat'a_ra en ndare Jesucristo, 'nda nixtjin nga titjun kuakjainninu 'ba ka'nda nganda'e. ⁶'Ba bere takuaan nga Na'enchana xi 'etuts'inre nga kitsa'en ngajinnu xa xi nda, 'ba kui xi nda kueko nduju=ka'nda nixtjin nga kjua'e ngani Jesucristo.

⁷'Ba nda tjin ngat'ana nga 'batsa'en tsikja'etsjian ngat'anu ngatsi'u, ngat'a ngajin inimanä tetsubajiun. Ngat'a ndekuini kjuandare Na'enchana xi techjubekonu ninga tsa nduya tekjiya, 'ba ninga tsa ngixkun xutaxa tetsikjanntja 'ba tetsikixiya en ndare Jesucristo. ⁸Ngat'a Na'enchana be=jo tsa'en fa'etsjennä ngat'anu ngatsi'u nga tjo tsa'ennu ko kjuanimejenre Jesucristo xi tijñajinna.

⁹'Ba 'bitsa'en 'bets'antjai_nuu jun: nga Na'enchana janda 'ñu ngatatsije ngisa kjuanimejénnu ko kjuafa'etsjen xi kixi 'ba ko kjuamankjin xi nda.

¹⁰Meni nga kuan xja'ajinñu mé= xi nda 'ba tuxi tsje kuetsubañu 'ba tumé xi skanejeñu nixtjin nga kjua'e ngani Cristo. ¹¹Kui nixtjinbiu kuakutsejen nkjin kuya tsajmi xi nda xi kjiño'on tu ngat'are Jesucristo, tuxi 'batsa'en s'ejñatsejenni kjuajere ko kjuanichjire Na'enchana.

¹²Jun nts'ia xi tsimejénnä, mejénnä nga xio mé= xi tu kuata'aan nga'e, kui=biu kitsja nga'ñu ngisa nga kijinduju en ndare Jesucristo. ¹³Ngat'a ngatsi'i chasoldadure xuta titjun ko ngatsi'i xuta xi yak'a je tsabe nga tu ngat'are Cristo nga kjiya nduya. ¹⁴Kui kjua nga nduya tekjiya, mején ngatsi'i nts'ia ngisa inyasaku nga'ñure nga inyatsikja'axtiuya en ndare Na'enchana nga bi inyatsakjun.

¹⁵Kjuakixi = nga tjin xuta xi tsikja'axtiuya en ndare Cristo ngat'a maxinre ngat'a tsa'an 'ba mejénre k'uejñatitjunna. Tunga tjin = yak'a xi inyatsikja'axtiuya nga ko ngayéje inimare. ¹⁶Kui xutabiu inyatsikja'axtiuya enre Na'enchana ngat'a tjinre kjuanimejen 'ba be nga kjiya nga'e tuxi sikjanntjaiñaq 'ba sikixiyañä en ndare Na'enchana. ¹⁷Tunga xuta xi yak'a, inyatsikja'axtiuya ngat'are Jesucristo nga tu kjuanda tse'e. Bi kjuakixini nga 'ba inyatsa'en, tu ngisa = mejénre nga saku ngisana kjuanima nga nduya tekjiyaq. ¹⁸Tunga bi kuenda tsa'aän. Nisi = tjin xi tu 'ba inyatsa'en sa asa ko ngayéje inimare, tunga tojo tifa'axtiuya en ndare Cristo, 'ba kui = xi tsja = mana. 'Ba 'ñu s'engisanä kjuatsja.

¹⁹Ngat'a 'be = ñä nga ngayéje xi temata'aän nga'e, kui xi sa'en nga sik'angina tu ngat'are nga te'bets'antjainuu 'ba nga ko Isennixtjintsjere Jesucristo tibasekonä. ²⁰'Ba jotsa'en 'ñu mejénnä 'ba tekuyaä nga niñajanni sakunä kjuasuba. Tunga ko ngayéje kjua'ñukakun nganda'e joni ngantsjai xiare kjuajere Cristo ngat'are mé = xi tjimata'en yojona, ninga tsa tejñakuän asa tsa je 'eyaa.

²¹Xi ngat'a tsa'an, tsa tejñakuän, tejñakunñaä ngat'are Cristo. 'Ba tsa kueyaä, tu ngisa = sa'ensaän. ²²Tunga tsa kuatejñakun ngisaä nga'e ngasun'ndebi 'ba kuan kuiko nduju ngisaä xa xi kika'enä, ngu bi 'biä mé = xi skja'ajian. ²³Ngat'a nga masenre ngojó tsajmibi tesenyaä. Jngu ka'ani, mejénnä k'uejñäaä ngasun'ndebi nga kuikatejñäaä ko Cristo, ngat'a ngisa = 'ñu nda tjin ngat'a tsa'an. ²⁴Tunga xi ngijngu ka'a nde, 'ñu = machjen ngisa nga kuatejñakun ngisaä nga tu kjuandanu. ²⁵'Ba ngat'a bere takuaän kibi, kui kjua 'beñaä nga kuatejñakun ngisaä 'ba nga kuatejñajin ngisa_nuu ngatsi'u, tuxi 'ñu s'ejin ngisaninu 'ba tuxi tsja s'eninu nga makjainnu. ²⁶'Ba 'batsa'en, s'engisanu kjuakixi nga sichji_ru Cristo Jesús ngat'a tse'e mé = xi tu kitsa'en ngat'a tsa'an kionga kjuechujin ngani_nuu.

²⁷Ngu tu kui sani kibi: tetsubo jotsa'en bakuyana en ndare Cristo. Tsa kjuikutsejen_nuu, skueñaä jótsa'en tetsubo. 'Ba tsa kjin tejñaaä, kuint'iä en ngat'anu, nga kixi tenyo, nga ndejnguni kjuafa'etsjennu, 'ba nga jngu ño'on yojonu nga ñatjen temixkjanntjo ngat'a tse'e kjuamakjain xi bakuya en ndare Na'enchana, ²⁸'ba nga niñajanni tekun_ru xi stikenu. Ngu kibi = chubare xi baku nga sichaja xutabiu, tunga jun k'uangu ngat'a Na'enchana sik'anginu. ²⁹Ngu xi kitsa'enu ngat'are Cristo bi tu nga kujakjainnu ngat'a tse'e kui, 'ba = nde nga xjo'o kjuanima ngat'are kui. ³⁰Ngat'a jun 'ba = nde temixkjanntjo ngat'are Cristo nganda'e joni an. Kji'yañu jotsa'en kiskjanntjaä ngat'are Cristo 'ba nganda'e tenu'yañu nga tojo tetsikjanntjai ngisaa.

2 ¹Bamani, ngat'are Cristo tisakuna kjua'ñu, 'ba kjuanimejen xi tijñajinna titsjana kjua'ñukakun, 'ba Isennixtjintsjere Na'enna jngu

titsa'enna, 'ba nda nikuenda 'ba fa'animana xingia. ²Kui = kjuañu tijngu kjuatsjana. Tu jngu kjuafa'etsjen ngatjas'enu, tu jngu kjuanimejen, 'ba tu jngu ti'on inimanu 'ba ko kakún. ³Tumé ño'on tsa tuxi si'anni_ru xingiu asa tuxi nk'a kjui'noxjeñu yojonu. Tu ngisa = tji'noxjenimo yojonu 'ba tikja'etszion nga xuta xi yak'a ngisa = chjire tu'bani ko jun. ⁴Ni'yá ngatatsikja'etsjen xi tu kjuanda tse'e. Tusa ngatamangisjai kjuanda tse'e xi yak'a.

⁵'Ba = nde tsa'en ngatja'etsjennu jotsa'en kitsikja'etsjen Jesucristo.

⁶Kui ninga tsa mangusun ko Na'enchana,
bi kibiu xi on ye'ere kakun.

⁷Tusa kui 'echjonre yojore mé = xi tse'e,
'ba kitsa'en yojore joni jngu chu'nda,
'ba ja'etsa'en yojore joni tuxkia xuta ngasun'ndebi.
'Ba tsaka'a isenre xuta ngasun'ndebi,

⁸ts'axjenima tajngu yojore,
'ba nt'e kitsa'en ka'nda kjuabeya,
ka'nda nga kjinik'ent'a kru.

⁹Kui = kjuañu Na'enchana kitsjanire jngu nga'nde xi 'ñu nk'a,
'ba kitsjare jngu ja'en xi 'nu chjire,
xi ngisa 'ñu je tu'bani ko ngayéje ja'en xi yak'a,

¹⁰tuxi kionga kuinu'yani ja'enre Jesús,
kuinyakunch'in ts'i xi tjin ngank'aa ko ngasun'ndebi 'ba ko ngi
nangiu.

¹¹'Ba ngatsi'i xi tjin sikixiya
nga Jesucristo xi Na'enna,
tuxi sákunire kjuaje Na'enchana.

¹²Bamani jun nts'ia xi tsimijaan, jotsa'en kjinik'etjusunntsjainuu nga tsakatejñajin_nuu, 'ba bi tsa tu kionga tsakatejñajin_nuu, ngisa = nda tik'etjusunnuu nganda'e nga kjin tejña_nuu. Takutsijon jo tsa'en tetsubo nga je ts'angiu 'ba ngatjas'enu kjuakuncha. ¹³Ngat'a Na'enchana titsa'en xare ngajinnu, tuxi kujamejénninu 'ba sik'etjusunñu mé = xi nda, jotsa'en matsjare Na'enchana.

¹⁴Tsa tjin mé = xi si'on, bi mastinu nga 'ba ño'on 'ba bi chjutiu, ¹⁵tuxi ni'yá sákujinnire ngat'anu tume jeñu. Jun xi ki'ndire Na'enchana kuon tjinnere nga tsje tetsubajin_ru xuta ch'okun xi tjin nixtjin nganda'e. Ngatamatsijon ngajinre xutabiu joni niñu xi matsejen ngajñu, ¹⁶ngat'a nda tenyajiu en xi tsjare kjuabenichun xuta. Tsa 'ba si'on, tsja s'ëna nixtjin nga kjuale ngani Cristo. Ngat'a kio xiare nga bi tu kjuatjo tsakajmia 'ba kitsa'exajin_nuu.

¹⁷Kjuamakjainnu jo = ni chje xi ba'e_ru Na'enchana. 'Ba tsa kjuunik'enna nga'e, an xi kjuechumaq joni chje xi sijngut'a chje xi ba'e_ru Na'enchana. Tunga tsja s'enä ninga 'ba kuata'aan, 'ba ñatjen tsitsjaq kjuatsjabi ko ngatsi'l'u. ¹⁸'Ba nde 'batsa'en ngatamatsjanu, 'ba ñatjen titsjo kjuatsjanu ko an.

¹⁹Ngat'are Na'enna Jesús tekuyaq nga xati sikasenkun_nuu Timoteo, tuxi tsja s'eninä nga kuint'ia en ngat'a tsojon. ²⁰Tsajain ngisanaq ngijngu joni kui, xi 'ba fa tsa'en tsikja'etsjen joni an 'ba xi 'ñu mafore ngat'a tsojon. ²¹Ngat'a ngatsi'i xuta mangisjai xi tu kjuanda tse'e 'ba bi kjuanda xi tse'e Jesucristo. ²²Tunga je 'yo jótsa'en Timoteo, 'ba jótsa'en titsa'exakonaq nga titsikja'axtiuyakonaq en ndare Jesucristo, joni jngu ki'ndi xi tibaseko na'enre. ²³'Bamani tekuyaq nga ta'a sikasenkun_nuu kui kionga je skuiä jó s'e kjuana. ²⁴'Ba tekunra Na'enna nga an fa suba kjuikunxati_nuu kio.

²⁵Tunga nganda'e tetsikja'etsjanq nga tjinnere nga sikasenkun ngani_nuu nts'ia Epafradito. Kui xi titsa'exakonaq 'ba tikjanntjaikonä ngat'are Cristo. Kui xi kjinikasennuu, tuxi kuasekoninaq nga sa'en mé = xi machjenna. ²⁶Ñu mejénre nga skue nganinu 'ba ñu timafore ngat'a jun kjinu'yo nga kisatechi'in. ²⁷'Ba kjuakixi = nga 'ñu kisatechi'in 'ba je mején k'en tsakaiñu. Tunga Na'enchana ja'animare ngat'are kui 'ba kitsinda. 'Ba bi tu kui tajngu, 'ba = nde an ja'animaraq Na'enchana, tuxi bi 'ñu s'engisanina kjuaba.

²⁸Kui = kjuañu mejénninä sikasenkunxatini_nuu, tuxi tsja s'e nganinu nga xia ngañu 'ba tuxi bi nde 'ñu ba s'eninä. ²⁹Ngat'are Na'enna chja'atjo ko 'ñu tsé kjuatsja Epafradito. Timijón xuta xi 'batsa'en joni kui. ³⁰Ngat'a ngat'are xare Cristo nga je mején k'en tsakaiñu. Kui kitsjare yojore xabi ninga tsa kueyantjai, tuxi sijnguni xa xi chaja ngisa nga si'on ngat'a tsa'an.

3 ¹'Bamani nts'ia xi tsimijaan, ngatjamatsjanu ngat'are Na'enna Jesucristo. Bi tifere takuaan nga ndekui nde mani mé = xi tetsi'indaa, ngat'a kibi = xi basekonu.

²Tikuendo yojonu ngat'are xuta ch'okun xi je 'yo, xuta xi ch'o xa tsa'en, xi tuchuba batet'a yojore. ³Ngat'a xi circuncisión fa, kui xi ña'an = ña xi 'yakuan Na'enchana jotsa'en bakuyana Isennixtjintsjere, 'ba je 'naxjia yojona ngat'are Jesucristo, 'ba bi chun_ra tsajmi xi tjin nga'e ngasun'ndebi. ⁴Ninga tsa an tjinnä ndiyare nga skun_ra tsajmi xi tjin nga'e ngasun'ndebi.

Bi tjin ngisa kja'e xuta xi 'ñu tjinre ndiyare nga skunre joni an tsajmi xi tjin ngasun'ndebi. ⁵Ngajinre xuta naxinanda xi tse'e Israel kitsjan 'ba kjiña'annaq circuncisión nga je jin nixtjin nga kitsjan. Ntjere Benjamín jendibaña. Hebreo = ña 'ba ki'ndire xuta hebreo = ña. Fariseo kuáan xi 'ñu tsabekun kjuatexumare Moisés. ⁶Ñu kuakjainnaq kjuachingo 'ba ka'nda kitsjengike = ña xuta xi makjainre ngat'are Cristo. Tsje tsakatejñaq ngixkun

Na'enchana jotsa'en bakuya kjuatexumo. 'Ba ni'yá xi ch'o tsa'en kitsik'axkinä.

⁷Tunga ngayéjebiu xi 'ñu chjire ngat'anä ngasa'e, nganda'e bi tsichjira ngat'are Cristo. ⁸'Ba ka'nda ma = nä nganda'e nga tumé chjire ngat'anä ngatsi'i tsajmi xi tjin, ngat'a je 'biä ngat'are Jesucristo xi Na'enna. 'Ba kui = xi ngisa 'ñu chjire tu'bani ko tume tsajminu. Ngat'are Cristo kichaja chjire ngayéje mé = xi tjinna. 'Ba ngayéje tsajmi xi tjinna jo = ni xtje mana nganda'e, tuxi sa'enña Cristo ⁹'ba kujngu ñä ko kui.

Nganda'e bi nde temangisjaiña tsa tsje kuan ngixkun Na'enchana ngat'a tsik'etjusaän mé = xi tjit'a kjuatexumo. Tu ngat'are nga makjainna ngat'are Cristo = , 'batsa'en je = kuatsjiä ngixkun Na'enchana. Nganda'e tjinna kjuatsje xi ndibanire Na'enchana tu ngat'are kjuamakjainna. ¹⁰'Ba xi mejénnä nganda'e, mejénnä nga nda skuiä Cristo 'ba tsejen kuanña kjua'ñu xi kitsikja'ayare. Mejénnä sãkut'anä kjuanima xi kisakure. 'Ba mejénnä k'uaxjiä yojona jotsa'en ts'axje yojore Cristo nga k'en, ¹¹tsa kuan sakuna nga kjua'ayana ngajinre xuta xi je jesun.

¹²Bi texian tsa je kisakuna kibi, ninga tsa je xuta tsjekjin kuáan. Tunga tojo tefitjenngiña kibiu tuxi sitsa'anña, ngat'a titjun Jesucristo kitsitse'ena. ¹³Jun nts'ia xi tsimijaän, bi manä tsa je kisakuna kibiu. Tunga tu jngu tsajmi xi tetsa'aän, tetsichiyajian mé = xi je ja'a 'ba te'bene_ra yojona tuxi kuan kjuechutjenngiña xi tijña ngakjaän. ¹⁴An jo = ni jngu xuta xi tjemangatsanga chuya. Temangatsangaä ka'nda nga kjuechaä nga'nde ña fet'a ña sãkuna kjuatjo. 'Ba kjuatjo xi Na'enchana sjana kui = nga tinchjanä tuxi kuikatejñakoña ngank'aa tu ngat'are Jesucristo.

¹⁵'Ba 'bitsa'en tjinnere nga kuankjinna ngatsi'a xi 'ñu makjainna. 'Ba tsa tjin tsajmi xi kja'e tsa'en fa'etsjennu, Na'enchana k'uejñatsejennu kibiu.

¹⁶Tunga machjenna nga tojo kixi kuinyajian xi je kuánnna.

¹⁷Jun nts'ia, chutsejen_ru kusunna xi jo tetsa'aän 'ba chutsejen_ru kusunre xuta xi 'ba nde tsa'en inyafiko yojore jotsa'en kik'ejñakusunri. ¹⁸Ngat'a nkjin mani xi stike kjuanima xi ja'a Cristo t'a kru. Je nkjin ndiya 'ba xin_nuu 'ba nganda'e ka'nda ko ndaxkuän 'ba texin ngani_nuu ngat'are xutabiu. ¹⁹Kui xi inyafi ña chaja. 'Ba tsajmi xi tsitsjare yojore, kui = xi naire. Inyamangisjai kjuaje ngajinre kjuasuba. 'Ba tu tsajmi xi tse'e ngasun'ndebi inyatsikja'etsjen.

²⁰Tunga ña ngank'aa tsajan, ña techuya_ra nga ndibajenni Na'enna Jesucristo xi sik'angina. ²¹Kui = xi sichjen kjua'ñu jere nga sik'antjaiya yojo nimä xi kich'a nganda'e 'ba sik'antjaiya yojona joni yojore kui xi tjinre kjuaje. Ngat'a tjinre kjua'ñu nga kujtexumare ngayéje mé = xi tjin.

4 ^{1'}Bamani nts'ia xi tsimijaan 'ba xi ne 'ñu mejénna skuiá, jun xi kjuatsjana 'ba xi chjina, kixi tinyo ngat'are Na'enna, jun xi tsimején_nuu.

²Teb'etsa_ra chjun Evodia ko Síntique nga nda ngata'a ngani xinkjin tu ngat'are Na'enna. ^{3'}Ba ji xi nda bisekoná, te'bets'ara nga tisekue yanchjinbiu. Ngat'a nga kitsikja'axtiuyaq kio, kui yanchjinbiu xi kiskjanntjaikoná en ndare Na'enchana. 'Ba nde kitsa'en Clemente 'ba ko xuta xi yak'a xi kitsa'exakona. Kui xi je titsut'a ja'enre xujun ña titsut'a ja'enre xuta xi s'ere kjuabenichun xi bi fet'a.

⁴Titsjo ngantsjai ngat'are Na'enna. 'Ba xin ngani_nuu, i'Titsjo! ⁵Ngatsi'i xuta ngatjabe nga nda inimanu. Je tijña tiña Na'enna. ⁶Tumé nikjo. Tusa ngantsjai t'e_ru nijmi Na'enchana mé= xi machjennu kionga xiuko. Chja'a_ru 'ba ta'e_ru kjuanda ngayeje. ⁷'Ba 'batsa'en Na'enchana sjanu kjuaxiure xi ngisa je, xi ni'yá mankjirre. 'Ba kui kjuaxiubiu xi sikuenda inimanu ko kjuafa'etsjennu tu ngat'are Jesucristo.

^{8'}Ba xi fet'ani nts'ia, te'bets'a_nuu nga sikja'etsjion xi kjuakixi, xi 'yakun, xi kixi tjin, xi tsje, ko xi tsja kun, 'ba ko xi tjinre ja'en xi nda. Ngayéje xi nda 'ba ko xi ma nitsjare, kui = xi tikja'etsjion. ^{9'}Ba janda tik'etjusun mé= xi yakuya_nuu 'ba xi kixinya_nuu nga si'on, 'ba ko mé= xi kjinu'yo nga kinchjaq 'ba ko xi kji'yo nga kitsa'aqan. 'Ba 'ba ti'on, 'ba 'batsa'en k'uejñajinnu Na'enchana xi tsjana kjuaxiu.

¹⁰Ne matsjana ngat'are Na'enna nga ja'etsjen nganinu ngat'ana. Kjuakixi = nga tuntsjai fa'etsjennu ngat'ana, tunga ka'nda nganda'e kisaku ndiya nganinu nga tsikisekonuu. ^{11'}Ba bi tsa texian tsa mé= xi chajana. Ngat'a je kuánnna jotsa'en tsja batejñaq nitojo tsa'en tejñaa. ^{12'}Be=ñä jotsa'en beni ngajin kjuanima 'ba = nde 'biä jotsa'en beni ngajin kjuanyina. Je kuangakona tume kjuañu, tsa kitse tjinna asa bojona, tsa 'ñu tse tjinna asa tumé tjinna. ¹³Chukjuakona tume kjuañu, ngat'a Cristo xi tsjana kjua'ñu. ¹⁴Tunga nda kjiño'on nga tsikisekonuu kjuanimana.

^{15'}Ba jun xutare nixinanda Filipos 'yañu kibi. Kionga 'etuts'inra nga kitsikja'axtiuyaq en ndare Jesucristo nga je 'etju ngañaq nangi Macedonia, tu jun sani ngajinre ningu xi yak'a xi tsikisekonuu nga kjinikjenkonuu me xi tjinna. ¹⁶Ka'nda nga tsakatejñaq nixinanda Tesalónica, jó jáñ ndiya kjinikasennu mé= xi kuachjena. ¹⁷Bi tsa kjuatjo xi teba'enuu temangisjaa. Tusa temangisjaa nga ngisa ngatjas'e ngisanu kjuanyina ngixkun Na'enchana.

¹⁸Je kixuntsjaq ngayéje mé= xi kjinikasennu 'ba ka'nda tji'bangi = na nganda'e. Mé xi kjinikasenkonuu Epafroditó, kui = xi kuajngut'ani ngayéje xi machjenna. Kibi jo = ni jngu chje xi ixi jen xi kjebetjo Na'enchana 'ba matsjake. ^{19'}Ba Na'enchana xi Na'enna sjanu ngayéje mé= xi machjennu,

FILIPENSES 4

jo tjin kjuajere, kui xi tsunire kjuanyina jere Na'enchana xi tijñajinre Jesucristo. ²⁰iNa'enchana xi Naina, ngatjas'ere kjuaje ka'nda ngantsjai nixtjin! 'Ba ngatjama.

²¹Ta'e_ru kjuate'ndaną ngatsi'i xi xuta tsjere Na'enchana tu ngat'are Jesucristo. Inyatsikasennu kjuate'nda nts'ia xi tjindukoną nga'e.

²²Inyatsikasennu kjuate'nda ngatsi'i xuta tsjere Na'enna xi tjindu nga'e. 'Ba nde kui xi inyatsa'exa ndaba xuta titjun César, kui xi ngisa 'ñu inyatsikasen ngisanu kjuate'nda.

²³Ngat'ejñajinnu kjuandare Na'enna Jesucristo.